

BIULETYN

WIADOMOSCI Z MIASTA I WIADOMOSCI RADIOWE

Nr.88

Warszawa

15.9.44 r.g.12-ta

PRAGA. ZDOBYTA.

Moskwa, 14.9.g.23.30 - Stalin wydał późnym wieczorem dnia wczorajszego specjalny rozkaz do marsz. Rokossowskiego d-cy 1-go frontu białoruskiego. Rozkaz ten brzmi: "Wojska 1-go frontu białoruskiego w wyniku długotrwałych i zaciętych walk zajęły twierdzę Pragę, przedmieście Warszawy, ważny punkt oporu Niemców na prawym brzegu Wisły." Rozkaz wymienia kilkadziesiąt nazwisk dowódców, którzy wyróżnili się w walkach o Pragę, a m.in. generałów Gusiewa, Berlinga, Kuznina, Płotnika, gen. artylerii Modzelewskiego i gen. lotnictwa Rudenka.

"Dla upamiętnienia odniesionego zwycięstwa formacjom wojsk, które wyróżniły się w walkach o Pragę, nadaje się honorową nazwę "praskich", oraz nadaje się ordery". - "Stolica ZSRR Moskwa salutuje waleczne wojska 1-go frontu białoruskiego, a w tej liczbie wojska 1-ej armii polskiej gen. Berlinga - 20 salwami z 224 dział." - "Za świetne działania bojowe wyraża się podziękowanie wojskom, które zdobyły Pragę. Obrońcom, którzy walczyli o wolność Ojczyzny - wieczna chwała."

Po odczytaniu rozkazu Stalina rozgłośnia "Moskwa" nadała hymn państwowy ZSRR oraz polski hymn narodowy.

"WAWER" O WALKACH NA PRADZE.

PAT, 14.9. - Radiostacja gen. Rokossowskiego "Wawer" podała następujące szczegóły o walkach na PRADZE: "Przeciwuderzenie niemieckie przeprowadzone wczoraj wieczorem na Saskiej Kępie zostało z łatwością odparte. Ze strony sowieckiej zastosowano wszystkie rodzaje broni łącznie z - miotaczami płomieni na czołgach i działami salwowymi. Piechota sowiecka przeprowadziła natarcie w okolicach TARGÓWKA i STAWÓW KAWĘCZYŃSKICH. Patrole czerwonej armii sięgają linii kolejowej, wiodącej z Dworca Wschodniego na Siedlce i Rembertów. Ogień artylerii skierowany na pozycje niemieckie w Wilanowie, Jeziornie i Mirkowie - skutkiem tego Niemcy musieli przesunąć pozycje w rej. Natolina. Oddziały armii czerwonej osiągnęły Wiśle w rej. Jabłonny. Formacje niemieckie, które wycofywały się praskim brzegiem na Modlin, zawróciły w popłochu i nieładzie na most pontonowy koło Bielan, gdzie nękało ich lotnictwo uszkadzając wspomniany most.

Na samej Pradze trwały b. silne walki. Armia czerwona wprowadziła do akcji przeszło 40 bombowców, niszcząc pozycje niemieckie przy Al. Waszyngtona, w Wawrze i Bluszczu. Zniszczono kilkadziesiąt pojazdów i czołgów niemieckich przy obu mostach, wiodących do Warszawy.

Koło godz. południowych Niemcy próbowali uzyskać połączenie z Modlinem po prawej stronie Wisły, co im się nie udało. Walka przeprowadzona została przy b. silnym pojedynku artyleryjskim w rej. Pelcowizny i Targówka. W czasie próby przełamania n-pl stracił 17 czołgów.

W czasie całodziennych walk stracono nad Warszawą, Pragę i Włocławem 7 samolotów niemieckich.

W Praku Padarewskiego i w rej. jeziora Kamionkowskiego doszło do bezpośrednich natarć piechoty i walki wręcz. Na krótko przed południem w śróde zaobserwowano wycofywanie się niem. oddziałów na mosty.

Na Targówku trwają ciężkie walki. Dochodzi do walk wręcz - samoloty sowieckie uderzają na tyły przeciwnika.

Ciężkie lotnictwo bombardujące z udziałem maszyn "Marten" i myśliwców nurkujących "Laggs" niszczyło nieprzyjacielski rejon przy ul. Wiatracznej, Podskarbińskiej i Mińskiej. Na zachodnim krańcu Warszawy i poza jej obwodem bombardowano Konstancin, Piaseczno, Warke, Grójec, gdzie walczy otoczona ze wszystkich stron kolumna niemiecka, licząca ok. pół dywizji ukraińców. Bombardowano też Grodzisk, Żyrardów, Skierniewice, Maków i Nasielsk.

Koło Narewki sowieckie armie pancerne przełamały sowieckie stanowiska i spychają wojska niemieckie na Modlin. Dywizje SS przeprowidyły się już na lewy brzeg Wisły, rezygnując z obrony twierdzy modlińskiej. W Modlinie zostawiają Niemcy formacje ukraińskie, kałmuckie i pewne oddziały wermachtu.

x

Dalsze doniesienia "Wawra" mówią o walkach w rej. Targówek-Kawęczyn, gdzie natężenie boju przybrało na sile. Wojska sowieckie zbombardowały Michałów, Utratę, Ursus i Podkowę Leśną. Koło Pruszkowa stracono 3 Stukasy. Cały zachodni węzeł kolei warszawskiej jest bez przerwy pod kontr

la lotnictwa sowieckiego. Sowiecka piechota pancerna naciera na Bródno, Brzeziny i Jasiew - trwa ją tam ciężkie walki. Dziś w godz. rannych zajęto osadę Ojców.

Lotnictwo, które patroluje nad broniącą się częścią Warszawy, zaobserwowało wycofujące się Powiśle i Starym Miastem kolumny samochodowe. Wzmoczony ruch czołgów i samochodów widać również na Pl. Piłsudskiego. W dalszym ciągu "Wawer" podał szczegóły zaobserwowane z walk polsko-niemieckich w szczególności w okolicach Książęcej i Czerniakowa.

Zasie bombardowania sowieckiego na Saskiej Kępie wyleciał w powietrze niemiecki magazyn amunicji.

X

PAT donosi w dniu dzisiejszym: Wojska sowieckie nacierające na Warszawę po stronie praskiej przedarły się na obszar miasta 3 kolumnami: wałem Miedzeszyńskim, między Wawrem, Grochowem oraz Michałowem, Targówkiem i Pelcowizną. Po 2 dniowych walkach Niemcy zostali zepchnięci niemal do brzegów Wisły. W obecnej chwili jedna grupa niemiecka znajduje się jeszcze na Saskiej Kępie, ale niema dojścia do mostu Kierbedzia, który znajduje się w zasięgu artylerii sowieckiej, podobnie jak i Al. Zisleniecka, paraliżowana z pozycji rosyjskiej w Parku Paderewskiego. Grochów i Targówek są oczyszczone z Niemców. Część wycofujących się sił niemieckich skupiona została od mostu Kierbedzia aż po Bielany na stosunkowo wąskim pasie wzdłuż Wisły. Na nią idzie silny nacisk, sowiecki wspierany akcją lotniczą. Oddzielona grupa niemiecka broni się jeszcze między Wawrem a Wisłą. Na obsadzone przez wojska sowieckie rejony Pragi, Niemcy kierują ogień artyleryjski.

X

PAT donosi w dniu dzisiejszym na południe od Warszawy w odległości 18 do 25 klm. toczą się zacięte walki sowiecko-niemieckie. Okrążone koło Grójca resztki ukraińskiej dywizji SS dokonały nieudanej próby przedarcia się w kierunku północnym. Cały południowy i pośn.-zachodni horyzont zasłany jest dynamit.

X

PAT donosi w dniu dzisiejszym: Niemal przez całą noc miały miejsce zrzuty broni, amunicji, żywności i środków opatrunkowych na obszary obsadzone przez oddziały polskie. Ogień przeciwlotniczy Niemców do samolotów, wykonujących zrzuty był słabym, przy czym przeważała broń maszynowa, a brak było artylerii przeciwlotniczej oraz reflektorów. Odnosi się wrażenie, że działka i reflektory z mostów i pola mokotowskiego wycofano w rej. Dworca Zachodniego.

WOJSKA SOWIECKIE ZDOBYŁY MIASTO NOWOGROD.

Londyn, 15.9. g. 4.20 - Sowiecki komunikat operacyjny podaje, że w dniu 14.9 wojska sowieckie zdobyły miasto NOWOGROD ważny punkt oporu niemieckiego na lewym brzegu Narwi. Na południe od Rzeszowa oddziały sowieckie w walkach posunęły się naprzód i zajęły szereg miejscowości. W północnej Transylwanii oddziały sowieckie, współpracują z wojskami rumuńskimi zajmując miasta GTO i PRAT oraz 60 innych miejscowości. W środkowej Rumunii zajęto m. TURBA oraz ponad 50 innych miejscowości w tym liczne stacje kolejowe. Na innych odcinkach frontu walki o lokalnym znaczeniu.

PIERWSZE UMOCNIE NIA LINII ZYGFRYDA ZOSTAŁY PRZEŁAMANE.

Londyn, 14.9. g. 23.15 i 15.9. g. 7.20 - Wojska Sprzymierzone w 4 punktach przełamały zewnętrzny pas fortyfikacji linii Zygfryda.

W rej. Akwizgranu wojska amerykańskie przełamały fortyfikacje niemieckie na odcinku 15 klm. i przedarły się na przedmieścia Akwizgranu o półtora klm. od śródmieścia. Śródmieście jest pod ogniem artylerii amerykańskiej.

Na północ od Akwizgranu wojska brytyjskie gen. Montgomeryego koncentrują się do natarcia na linię Zygfryda, zagrażając oskrzydleniem tej linii od strony terytorium holenderskiego.

Od strony Eupen i Malmédy wojska amerykańskie zaatakowały linię Zygfryda i wdarły się w jej pozycje na głębokość 10 klm.

W rej. Trewiru Amerykanie przełamali fortyfikację niemiecką, wdarli się głęboko na terytorium niemieckie i dotarli do linii kolejowej Trewir-Kolonia, zdobywając ważną stację węzłową.

W rej. Mozeli 3-cia armia amerykańska koncentruje się do generalnego natarcia na Zagłębie Saary.

Bitwa o t.zw. bramę belforską rozwija się. Na Amerykanów pomyślnie - mimo rozpaczliwego oporu Niemców.

Wojska brytyjskie i kanadyjskie posuwają się coraz głębiej na terytorium Holandii. Władze holenderskie ogłosiły, że holenderskie podziemne siły wojskowe w dniach najbliższych podejmą ważne zadania bojowe.

Wojska polskie posuwają się na północ od Gandawy i w pościgu za rozbitymi wojskami niemieckimi usiłującymi przeprawić się na wyspy holenderskie u ujścia Skalby, dotarły do Kanaku Leopolda.

Urzędowo ogłoszono, że w ostatnich dniach same tylko wojska brytyjskie wzięły do niewoli 39 tys. Niemców.

x

Gordon Irving korespondent Reutera przy KG Sprzym. podaje: Oddziały amerykańskiej 1-szej armii podjęły generalną ofensywę na Rzeszę, przekraczając granicę na dwóch odcinkach - na południe od Akwizgranu tuż pod miastem i na północno-zachód od Prum w połowie drogi pomiędzy Luxemburgiem i Akwizgranem. Są one już 18 klm. wewnątrz Rzeszy. W ciągu ostatnich 72 godzin Amerykanie przekroczyli granicę niemiecką w czterech miejscach. Miejsca dwóch ostatnich włamań są oddalone od siebie o 16 klm., przeto możliwym jest, że odcinek ten został już sforsowany na innych miejscach. Akwizgran jest bombardowany przez artylerię amerykańską. Miasto ma być silnie ufortyfikowane, ale jest zagrożone ruchami oskrzydłującymi Amerykanów.

Cztery włamania obejmują front długości 130 klm., - od Akwizgranu aż po Trewir. Umocnienia, które uważano dotąd jako przedpoła głównych umocnień linii Zygryda zostały sforsowane. Naczelny dowódca sił niemieckich Model traktuje obecne linie obronne jako linie opóźniające. Może to wskazywać na zamiary dowództwa niemieckiego cofnięcia swych sił aż po linię Renu.

Włamanie na południe od Akwizgranu rozwija się zadawalająco, - Amerykanie są już o kilka kilometrów na połudn.-wschód od miasta. Pomyślnie rozwija się akcja na południu - w rejonie wcześniejszego włamania się w linie niemieckie, które doprowadziło do zajęcia miasta TOETGEN. Oddziały amerykańskie, które przekroczyły granicę w pobliżu Prum są już 11 klm. wewnątrz granic Rzeszy.

Pierwsze włamanie się w linie niemieckie na północ od Trewiru rozwija się pomyślnie. Przed 3 dniami oddziały amerykańskie wdarły się w głąb Niemiec na tym odcinku do głębokości 9 klm.

Powyższe cztery włamania, rozpoczęte jako niezależne od siebie akcje, prawdopodobnie rozwiną się w skoordynowane natarcie na całym 130 klm. froncie, otwierając drogi i możliwości dla przyszłej bitwy o Ren.

W rej. Akwizgranu Amerykanie zajęli miasteczka HERGENLAS i GEMMENICH, położone 2 klm. wewnątrz granic Rzeszy i 6 klm. na południe od Akwizgranu. Oddziały amerykańskie znajdują się w odległości niespełna 50 klm. od Kolonii.

x

Korespondent Gillard donosi: że cofające się na zachodzie armie niemieckie wysadzają mosty w powietrze, odcinając własnym oddziałom drogi odwrotowe. Słabe siły niemieckie walczą z dziką zaciętością. Brak jest jednak koordynacji i nieznaczącej zorganizowanej obrony.

x

Korespondent Reutera opisując wkroczenie wojsk Sprzymierzonych do Rzeszy stwierdził: "nie spodziewałem się tak spokojnie wkroczyć na ziemię niemiecką. Z każdego domu powiewała biała flaga. W czasie rozmowy, jaką prowadziłem z niemiecką ludnością jeden z Niemców oświadczył, że wojna nie dała Niemcom nic prócz zbombardowanych domów. Ludność niemiecka prześciga się w wywiadczeniu drobnych uprzejmości żołnierzom alianckim."

x

Jeden z korespondentów londyńskich stwierdza: Fakt, czy sojusznicy wierzą w uczucia ludności niemieckiej, czy też nie, nie ma żadnego znaczenia. Stanowisko zwycięzcy w stosunku do pobitego narodu niemieckiego jest jasne. Ci, którym wina zostanie udowodniona zostaną ukarani. Cały naród niemiecki będzie całkowicie rozbrojony, podlegać będzie ścisłemu nadzorowi i pozbawiony będzie możliwości pominięcia ponownie świata w wojnę w imię fałszywie zrozumianego patriotyzmu.

7-my DZIEŃ OFENZYWY LOTNICZEJ NA NIEMCY.

Ofenzywa powietrzna aliantów na Niemcy trwa 7-my dzień. Cztery miasta - Stuttgart, Frankfurt, Osnabrück i Mannheim wciąż jeszcze płoną. Nad Darmstadtem również unoszą się słupy dymu. Ciężkie bombowce amerykańskie startujące z baz brytyjskich w locie do baz włoskich - zbombardowały po drodze fabrykę amunicji położoną o 100 klm. na północ od Budapesztu. Opór lotnictwa niemieckiego był minimalny. W dniu wczorajszym Niemcy stracili 53 samoloty. W ciągu 4 dni straty ich sięgają prawie 500 maszyn. Sprzymierzeni stracili 40 samolotów.

REALIZM W BERLINIE.

Londyn, 15.9 g.7.20 - "Daily Telegraph" podkreśla, że w Berlinie panują nastroje coraz bardziej pesymistyczne. Mówi się o olbrzymiej przewadze Rosjan i stwierdza się, że stosunek sił np. w artylerii wyraża się jak 5 : 1 na korzyść Rosjan. Na innym miejscu dziennik pisze: "Niemieckie dowództwo zdecydowane było zapłacić każdą cenę aby nie dopuścić Rosjan do granic Rzeszy. I rzeczywiście płaciło wielką cenę przy obronie linii Wisły."

"Daily Herald" stwierdza, że szybki bieg wydarzeń wysuwa przed Sprzymierzonymi wielki problem wyżywienia zniszczonej Europy. Narazie troska o to spada na alianckie władze wojskowe. Do Paryża nadchodzą już wielkie transporty żywności. Z chwilą jednak ustawiania działań wojennych na poszczególnych terenach - wyżywienie Europy przejmować będzie UNRA, której Rada Główna obraduje właśnie w Montrealu w Kanadzie.

OSWIADCZENIE W SPRAWIE POLSKI W PARLAMENCIE BRYTYJSKIM.

Londyn, 15.9 g.8.20 - Grupa posłów z partii konserwatywnej złożyła w Parlamencie Bryt. publiczne oświadczenie dotyczące sprawy Polski. W oświadczeniu tym przypomniane zostały zobowiązania WBrytanii wobec Polski - zarówno natury prawniej, jak i moralnej. Przedstawiono nieskazitelną rolę Polski w wojnie z Niemcami, przebieg ostatnich wypadków w Warszawie i na terenie międzynarodowym.

Oświadczenie kończy się słowami: "Nie wolno nam ani na chwilę zapominać, że wierność i lojalność wobec wszystkich naszych sojuszników jest podstawą potęgi Wielkiej Brytanii."

O MISJE SOJUSZNICZE DLA WARSZAWY.

Londyn, 15.9 g.8.20 - W wywiadzie z lotnikiem brytyjskim, który od początku bierze udział w akcji powstańczej w Warszawie, gen. Bór wyraził przeświadczenie, że do Warszawy przybędą misje sojusznicze, których potrzeba staje się nagłą.

DONIOSŁE ZNACZENIE OBRAD W QUEBEC.

Londyn, 14.9 g.23.15 i 15.9 g.7.20 - Min. Eden przybył wczoraj do Quebec i weźmie udział w naradach premiera Churchilla z prezydentem Rooseveltem. Czy przybędzie również min. Cordell Hull - dotąd nie wiadomo. Jak donosi dziś korespondent "Timesa" - min. Eden zapozna prem. Churchilla z aktualną sytuacją polityczno-wojenną w Europie, którą wytworzył szybki bieg wypadków już po wyjeździe Premiera z Londynu. Ten sam korespondent twierdzi, że w Quebec uzgodnione zostanie stanowisko WBrytanii i Stanów Zjedn. wobec nowych problemów politycznych w Europie. Inni korespondenci wiążą przyjazd min. Edena ze sprawą stosunków polsko-sowieckich.

Prez. Roosevelt oświadczył wczoraj dziennikarzom, że głównym celem narad w Quebec będzie wynalezienie jaknajskuteczniejszych sposobów do wykorzystania wspólnych wysiłków wojennych WBrytanii i Ameryki w dziele odbudowy pokoju i zsynchronizowania ich z możliwościami Związku Radzieckiego.

"Daily Mail" donosi, że Sprzymierzeni opracowują w Quebec plan okupacji Niemiec, który w zasadzie jest już uzgodniony. Północno-zachodnie Niemcy będą okupowane przez wojska brytyjskie, Niemcy południowe przez amerykańców i wschodnie przez Rosjan. W Berlinie rezydować będzie mieszana komisja brytyjsko-amerykańsko-rosyjska, która kontrolować będzie całość okupacji.

GEBBELS WZYWA DO OBRONY RZESZY.

Gebbels wydał szereg zarządzeń, zmierzających do wyciśnięcia z Niemiec dodatkowych kontyngentów ludzkich. Zapowiedziano są dalsze zarządzenia. Gebbels wzywa do obrony Rzeszy "do ostatniego mężczyzny, do ostatniej kobiety i nawet do ostatniego dziecka".

200 TYS. ZDJĘĆ LINII ZYGFRYDA.

Jak donoszą z Londynu lotnictwo Sprzymierzonych dokonało 200 tys. zdjęć lotniczych na linii Zygfrйда.

ORP "PIORUN" POMAGA FRANCUSKIEJ ARMII KRAJOWEJ.

ORP "Piorun" patrolując wybrzeża Zatoki Biskajskiej, dostarczył samorzutnie broń i amunicję zagrożonemu oddziałowi francuskiej AK, otoczonemu przez Niemców. Pomoc polska zadecydowała o zwycięstwie Francuzów.

Redakcja "Wiadomości z Miasta" prosi wszystkich czytelników o dostarczenie - w miarę możliwości - papieru powielaczowego i farby do powiel. "Gestetner". Można zgłaszać wiad. o miejscu znajdowania się powyższych materiałów w lokalu ul. Marszałkowska 62 m 1 lub przez kolportaż. B. Pilne!